מערך פעילות

המצפן שלי

בירור ערכי לקראת הגיוס

משך: שעה וחצי
קהל יעד: ש״שנים
עזרים: תיק גב ריק, כרטיסיות ערכים, "שטרות" (100 לכל משתתף), טבלת מכרז, פטיש (או כף), דפי "הפרופיל שלי", עטים

המערך מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד, אך מיועד לכל המגדרים

רציונל

לקראת הגיוס הש״שנים נדרשים לקבל החלטות משמעותיות: למלא את שאלון ההעדפות, להתמודד עם מיונים ולבחור מסלול. לעיתים קרובות הבחירה נעשית לפי מה שנשמע "יוקרתי", לפי מה שהחברים בוחרים או לפי הלחץ של הסביבה – ולא מתוך היכרות עם מה שחשוב לי באמת. חשוב לזכור גם שהשיבוץ אינו תלוי רק ברצונות שלנו, אלא גם בצרכי הצבא – ולא תמיד נקבל את מה שרצינו או את מה שכיוונו אליו. במפגש זה נעצור כדי לברר אילו ערכים ורצונות מנחים אותנו בתהליך זה.

מטרות

- בירור המטרות והערכים לקראת הגיוס לצבא.
- הבנה שהשיבוץ תלוי גם בצרכי הצבא, וחשיבה על דרכים להגשים את הערכים שלי בכל תפקיד.
- חיבור בין הערכים האישיים לבין הבחירות בתהליך המיון והשיבוץ.

מהלך

1 פתיחה – מה בתיק?

נסביר שהיום נדבר על השירות הצבאי מזווית אישית: לא על מה שמצפים מאיתנו, אלא על מה שאנחנו רוצים מהשירות – ומה חשוב לנו לקחת איתנו אליו.

נניח במרכז המעגל תיק גב ריק. כל משתתף בתורו "מכניס" לתיק חפץ דמיוני שהיה לוקח איתו לטירונות – ומסביר בקצרה למה. אפשר לבחור חפץ מצחיק, מעשי או סמלי (מכתב מהבית, תמונה של הקומונה, אוזניות, סבלנות). בסבב שני, כל אחד מוסיף לתיק **תכונה אחת** שהוא לוקח איתו משנת השירות.

2 מכרז הערכים

נפזר על הרצפה את כרטיסיות הערכים (נספח 1) ונחלק לכל משתתף 100 "שקלים" (נספח 2). נסביר שעומד להתקיים מכרז: על כל כרטיסייה אפשר להציע כסף, והמציע הגבוה ביותר "קונה" אותה. כל אחד יכול להשקיע את כל הכסף בערך אחד, או לפזר אותו בין כמה ערכים.

לפני תחילת המכרז ניתן לכל משתתף כמה דקות לתכנן לבד, בטבלת המכרז (נספח 3), כמה הוא מוכן להשקיע בכל ערך.
המנחה מנהל את המכרז בסגנון של מכירה פומבית – "מי נותן יותר? 30 פעם ראשונה, 30 פעם שנייה... נמכר!"

שאלות לדיון

- מה קניתם? האם קניתם את מה שתכננתם?
- על איזה ערך היה הכי קשה לוותר? ועל מה ויתרתם בקלות?
- האם הייתה "התלהבות" סביב ערך מסוים? למה לדעתכם?
- מה ההבדל בין מה שאני רוצה לבין מה שמצופה ממני (מהמשפחה, מהחברים, מהסביבה)?
- גם במכרז לא כל אחד קנה את מה שרצה. במה זה דומה לתהליך השיבוץ, שבו מתחשבים גם בצרכי הצבא?
- אילו ערכים אפשר להגשים כמעט בכל תפקיד בצבא?

הערה למנחה: כדאי לעודד את המשתתפים להתחרות באמת – ההתלהבות של המכרז מייצרת חוויה, והדיון שאחריו הוא העיקר.

3 הפרופיל שלי

נחלק לכל משתתף את הדף "הפרופיל שלי" (נספח 4). כל אחד ימלא לבד, ולאחר מכן ישתף בזוגות. בן הזוג תפקידו לשאול שאלות שיעזרו לחדד: "למה זה חשוב לך?", "מה תעשה אם לא תקבל את זה?", "איך תדע שזה מתאים לך?".

4 סיכום – משפט לדרך

נחזור למעגל, וכל משתתף ישלים את המשפט: **"מה שהכי חשוב לי לקחת מהשירות זה..."**. נסכם שאין תפקיד מושלם, ושחשוב להכיר את עצמנו ואת מה שחשוב לנו. יחד עם זה, השיבוץ נקבע גם לפי צרכי הצבא, ולא תמיד נקבל את מה שרצינו – אבל את הערכים שלנו נוכל לקחת איתנו לכל תפקיד.

מערכי פעילות נוספים ניתן למצוא במרכז ההדרכה של מחלקת שנת שירות

נספח 1

כרטיסיות ערכים

משמעות להרגיש שאני תורם	**אתגר** לבדוק את הגבולות שלי
קרבה לבית לחזור הביתה לעיתים קרובות	**מקצוע** ללמוד משהו שישמש אותי אחרי
חברים לשרת עם אנשים שאני אוהב	**פיקוד** להוביל ולהדריך אחרים
שקט נפשי תפקיד בלי לחץ גדול	**יוקרה** תפקיד שמעריכים בסביבה

עבודה עם אנשים

מגע עם אוכלוסיות שונות

פעילות פיזית

לזוז, לא לשבת במשרד

עצמאות

אחריות ויכולת להחליט

חוויה

משהו שלא אחווה בשום מקום אחר

המשך דרך

המשך לדרך שהתחלתי בשנת השירות

יציבות

לדעת מה מחכה לי

הכרה

שיראו ויעריכו את מה שאני עושה

השפעה

לעשות שינוי בחברה הישראלית

נספח 2

שטרות למכרז

יש להדפיס עמוד אחד לכל משתתף: 2 שטרות של 30, 2 שטרות של 10 ו־4 שטרות של 5 (סה״כ 100).

נספח 3

טבלת מכרז

ערך	כמה אני מתכנן להשקיע?	כמה הצעתי בפועל?	קניתי? ✓
משמעות			
אתגר			
קרבה לבית			
מקצוע			
חברים			
פיקוד			
שקט נפשי			
יוקרה			
עבודה עם אנשים			
פעילות פיזית			
עצמאות			
חוויה			
המשך דרך			
יציבות			
הכרה			
השפעה			
סה"כ	100		

נספח 4

הפרופיל שלי

מה חשוב לי

שלושת הערכים הכי חשובים לי בשירות: _____

ערך שאני מוכן/ה לוותר עליו: _____

מה אני מביא/ה

חוזקות שלי שיכולות לבוא לידי ביטוי בשירות: _____

מה למדתי על עצמי בשנת השירות: _____

מה אני מחפש/ת

סוג תפקיד או מסלול שמושך אותי: _____

למה הוא מתאים לערכים שבחרתי: _____

מה הייתי רוצה לבדוק עוד (ומול מי): _____

לחץ ובחירה

מה מצפים ממני בסביבה: _____

ומה אני רוצה באמת: _____

ואם לא אקבל את מה שרציתי

איך אוכל להגשים את הערכים שלי גם בתפקיד אחר: _____